

การสื่อสารการเมืองผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ : กรณีศึกษาใน
ห้วงเวลาปี 2547-2553

**Political Communication through Books About Problem in the Border Provinces
Southern Thailand : A Study During the Year B.E.2547-2553**

ชนิกานต์ ไสยเกื้อ *

Chanikarn Saikuae *

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาสื่อสารการเมือง วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก

Abstract

The research entitled Political Communication through the Books about the Problems of the Southern Border Provinces: A Case Study during the year 2547 -2553 aimed to (1) study whether the political contexts during the year 2547 -2553 impact on how to form the construction of reality of the books concerning the Southern Border Provinces, (2) to explore the political communication standpoints of the books about the Southern Border Provinces during the year 2547 -2553

The study is a qualitative research using context analysis from the books about the problems of the Southern Border Provinces published during the year 2547 -2553 totally 106 books. The theme is employed for the unit of analysis together with the in-depth interview from the key informants. In order to gather the most complete information from different aspects of components under the theoretical conceptual frameworks of political communication, and the ideal of the construction of social reality were used.

The findings indicated that: The political contexts during the year 2547 -2553 influenced the construction of reality of the books about the problems of Southern Border Provinces. The standpoint of the political communication of the books were diversified due to the background and social world view of each person. This also was differentiated due to the inbound and outbound birthplaces backgrounds. The political communication through the books about the problem of the southern provinces was written from the stock of social knowledge of each person. As long as the stock of social knowledge was filled up with the biases, the problem of the southern provinces still remains in Thailand.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารการเมืองผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2547-2553” ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาว่าบริบททางการเมืองในห้วงเวลา 2547-2553 มีผลต่อการประกอบสร้างความจริงของหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างไร (2) หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีจุดยืนในการสื่อสารการเมืองอย่างไรในห้วงเวลาปี 2547-2553

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี 2547-2553 จำนวน 106 เล่ม โดยใช้แก่นเรื่อง (Theme) เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In – depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (key Informant) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลหลายส่วนประกอบกันให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุกด้านภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองและ แนวคิดการสร้างความเป็นจริงทางสังคมของสื่อ (Construction of Social Reality)

ผลการศึกษาพบว่า บริบททางการเมืองในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2547-2553 มีผลต่อการประกอบสร้างความจริงของหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยที่จุดยืนในการสื่อสารการเมืองของหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับภูมิหลังและโลกทางสังคมของแต่ละคน รวมถึงสถานะความเป็นคนในและคนนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นการสื่อสารการเมืองผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงถูกเขียนขึ้นมาจาก คลังแห่งความรู้ทางสังคม (Stock of Social Knowledge) ของแต่ละคน ดังนั้นตราบิตที่คลังแห่งความรู้ทางสังคมเกี่ยวกับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เต็มไปด้วยข้อมูลเชิงอคติ ตราบิตนั้นปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ยังดำรงอยู่กับประเทศไทย

คำสำคัญ (Keywords): การสื่อสารการเมือง (Political Communication), จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Border Provinces Southern Thailand), หนังสือเล่ม(book)

บทนำ และวัตถุประสงค์

ปัญหาความไม่สงบและความรุนแรงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ อันประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และพื้นที่บางส่วนของจังหวัดสงขลา ถือว่าเป็น โจทย์สำคัญของสังคมการเมืองไทยที่ท้าทายประเทศไทยมาเป็นเวลานานกว่า 2 ศตวรรษ นับตั้งแต่ประเทศไทยเข้าปกครองภาคใต้อย่างเต็มที่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก จนอาจกล่าวได้ว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นดินแดนพิเศษที่มีความอ่อนไหวทางการเมืองสูง เพราะเผชิญหน้ากับปัญหาและความรุนแรงอยู่ตลอดเวลา ซ้ำแล้วซ้ำอีก แม้ว่าบางช่วงสถานการณ์ก็ได้คลี่คลายลงไปบ้างก็ตาม แต่ก็พร้อมที่คุกรุ่นและปะทุขึ้นมาได้อีกตลอดเวลา

ดังคำกล่าวที่ว่า “ถ้าเราย้อนประวัติศาสตร์ไปตั้งแต่ดินแดนทางใต้ของชาวมุสลิมถูกแบ่งออกเป็น 7 หัวเมือง จนกระทั่งบัดนี้ เราจะเห็น ได้ว่า มีหลายสิ่งหลายอย่างอยู่ในวงจรแห่งความชั่วร้าย ถึงแม้จะมีสภาพการณ์บางอย่างชี้ไปในทางที่ดีบ้าง แต่ก็ยังเป็นเพียงชั่วครวเท่านั้น” (จรัญ มะลูลีม, 2550)

ในห้วงปี 2547-2553 ถือเป็นห้วงเวลาสำคัญของปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของความรุนแรงละลอกใหม่และพัฒนาการความรุนแรงจนถึงขั้นสูงสุดจนถึงปัจจุบันยังไม่มีทีท่าว่าจะยุติลงแต่อย่างใด และในช่วงนี้เองที่มีหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดภาคใต้ทยอยตีพิมพ์ออกมาจำนวนเพิ่มขึ้นควบคู่ขนานไปกับระดับ

สถานการณ์ความรุนแรงที่ยกระดับสูงขึ้น ดังที่ระบุไว้ในงานวิจัยของ แพร่ สิริศักดิ์คำแดง(2552) เรื่ององค์ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ท่ามกลางความรุนแรง (2547-2550)ว่า “จากการสำรวจวรรณกรรมประเภทหนังสือพบว่า ตั้งแต่ปี 2547-2550 มีหนังสือที่ตีพิมพ์ออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นตามลำดับ กล่าวคือ ปี พ.ศ.2547มีหนังสือ 27 เล่ม ปี พ.ศ.2548 มีหนังสือ34 เล่ม ปี พ.ศ.2549 มี 38 เล่ม พ.ศ. 2550 มี 56 เล่ม รวมตลอด4 ปี มีจำนวน 153 เล่ม ซึ่งมีจำนวนมากกว่าหนังสือที่ตีพิมพ์ตั้งแต่ปี 2521-2546 รวม 26 ปีมีเพียง 84 เล่ม”

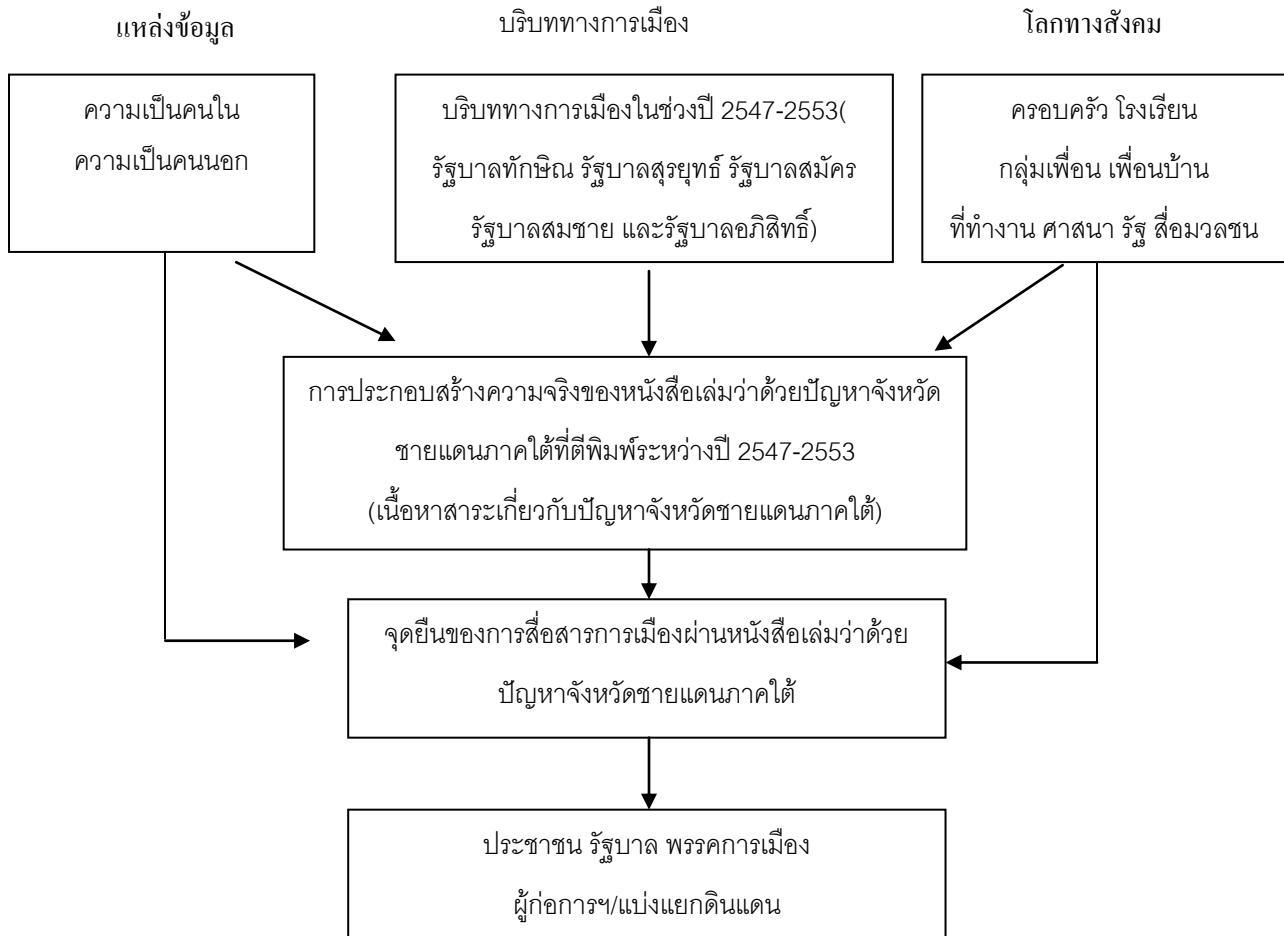
หนังสือเล่มนับเป็นงานเขียนประเภทแรกที่น่าเสนอความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้รวดเร็วกว่าวรรณกรรมประเภทอื่นๆที่ต้องใช้เวลาคิดไตร่ตรองเก็บข้อมูลด้วยระเบียบวิธีแบบต่างๆมีบทวิเคราะห์และสรุปบนพื้นฐานของข้อมูลที่เก็บมาได้ ในขณะที่หนังสือเป็นงานเขียนจากประสบการณ์และการเก็บข้อมูลที่ไม่ต้องยึดติดกับระเบียบวิธีวิจัยใดๆประกอบกับเงื่อนไขทางการตลาดจึงทำให้หนังสือจะต้องผลิตออกมาอย่างรวดเร็วตอบสนองความต้องการของท้องตลาดอย่างทันท่วงที แม้หนังสือเล่มถูกวิพากษ์ว่าเป็นสื่อมวลชนช้า (Slow Media) เพราะไปถึงมวลชนช้ากว่าหนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่อิทธิพลของหนังสือไม่ได้ลดน้อยลงไป หนังสือบางเล่มยังมีอิทธิพลและอาจส่งผลกระทบต่อได้ในวงกว้าง ดังเช่น กรณีหนังสือThe Santanic ของสำนักพิมพ์ ไวกิ้ง ประเทศอังกฤษที่ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างประเทศอังกฤษกับประเทศอิหร่าน สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) นอกจากนี้หนังสือเล่มยังเป็นอีกช่องทางหนึ่งของบุคคลกลุ่มต่างๆในสังคมที่จะสื่อสารข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปยังรัฐบาลไปยังผู้ขัดแย้งทางการเมือง ไปยังประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม

อย่างไรก็ดี ปรากฏการณ์ของการการตีพิมพ์หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ออกสู่ตลาดจำนวนมากดังกล่าวข้างต้นอยู่ภายใต้ห้วงเวลาของบริบททางการเมืองถึง 5 รัฐบาล อันได้แก่ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร รัฐบาลสุรยุทธ์ จุลานนท์ รัฐบาลสมัคร สุนทรเวช รัฐบาลสมชาย วงศ์สวัสดิ์ และรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ดังนั้นจึงต้องการศึกษาวิจัยว่า บริบททางการเมืองในช่วงดังกล่าวส่งผลต่อการประกอบสร้างความจริงทางสังคม (Social Construction of Reality) เนื้อหาสาระ หรือประเด็นทางการเมืองของหนังสือเล่มว่าปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไร และหนังสือเล่มดังกล่าวมีจุดยืนในการสื่อสารการเมืองอย่างไรต่อปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การศึกษาการสื่อสารทางการเมืองผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกใช้แนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ เกอริวิทซ์ และ บลูมเลอร์ (Gurevitch & Blumler ,1977) ผนวกแนวคิดของ ไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair, 2003) แนวคิดการสร้างความจริงทางสังคมของสื่อ (Construction of Social Reality) ดังภาพข้างล่าง

จากข้อสรุปข้างต้นสามารถสร้างเป็นกรอบความคิดในการวิจัย เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาได้ดังนี้

รูปที่1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การสื่อสารทางการเมืองผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษาใน
 ระยะเวลาปี พ.ศ.2547-2553 เป็นการวิจัยคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content
 Analysis) ควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In – depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (key Informant) เพื่อเก็บ
 รวบรวมข้อมูลหลายส่วนประกอบกันให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุก จึงกำหนดแนวทางการศึกษาไว้ดังนี้

1. หนังสือเล่มที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี 2547-2553 เป็น
 เครื่องมือในการวิจัยและกำหนดให้แก่นเรื่อง(Theme) เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) หลังจากรวบรวม
 หนังสือดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจะนำมาอ่านเพื่อจำแนกและจัดกลุ่มวิเคราะห์ (Category) ตามแก่นเรื่อง (Theme) ของ
 หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการจำแนกและจัดกลุ่มดังกล่าวจะไม่ใช้ทฤษฎีแต่จะวิเคราะห์ตาม

ความเหมาะสมกับข้อมูลที่ได้จากการอ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดภาคใต้ทั้งหมด ซึ่งสามารถจำแนกและจัดกลุ่มตามแก่นเรื่อง (Theme) ได้ดังนี้

- 1.1. แก่นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์มลายูปัตตานี
- 1.2. แก่นเรื่องเกี่ยวกับขบวนการต่อสู้แบ่งแยกดินแดน
- 1.3. แก่นเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรงและนโยบายแก้ปัญหา
- 1.4. แก่นเรื่องเกี่ยวกับผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และวิถีชีวิตของคนจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.5. แก่นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความรู้และสร้างความเข้าใจจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. หลังจากสามารถจัดกลุ่มวิเคราะห์ (Category) ตามแก่นเรื่อง (Theme) แล้ว ผู้วิจัยจะอ่านวิเคราะห์หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยพิจารณาจากสาระ คำอธิบาย การวิพากษ์วิจารณ์และการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ ในหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างปี 2547-2553 รวมถึงการสัมภาษณ์เจาะลึกเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับจุดยืนการสื่อสารทางการเมือง โดยผู้วิจัยนำมากำหนดประเด็นจุดยืนของการสื่อสารการเมืองผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกี่ยวกับประวัติศาสตร์มลายูปัตตานี มีจุดยืนการสื่อสารทางการเมือง ในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) เผยแพร่ความรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ปัตตานี
- 2) สะท้อนการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อมลายูมุสลิมในอดีต และเรียกร้องให้คงอัตลักษณ์มลายูมุสลิมและยอมรับความแตกต่าง

2.2. หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกี่ยวกับขบวนการต่อสู้แบ่งแยกดินแดน มีจุดยืนการสื่อสารทางการเมือง ในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) เปิดโปงขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน
- 2) การเชื่อมโยงขบวนการก่อการร้าย 3 จังหวัดชายแดนใต้กับขบวนการก่อการร้ายสากล

2.3. หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรงและนโยบายแก้ปัญหา มีจุดยืนการสื่อสารทางการเมือง ในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) สนับสนุนนโยบายการเมืองนำการทหาร เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คงอัตลักษณ์และยอมรับความแตกต่าง
- 2) แสดงถึงระดับความรุนแรงของปัญหาสามจังหวัดชายแดนใต้

2.4. หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกี่ยวกับผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และวิถีชีวิตของผู้คนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจุดยืนการสื่อสารทางการเมือง ในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) สะท้อนบางแง่มุมอันงดงามของวิถีชีวิต/สร้างความเข้าใจและส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน
- 2) สะท้อนชะตากรรมของผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงและวิถีชีวิตคนจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.5. หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกี่ยวกับกระบวนการความรู้และเข้าใจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจุดยืนการสื่อสารทางการเมือง ในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเข้าใจปัญหาจังหวัดชายแดนใต้
- 2) สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอิสลามและมลายูมุสลิม

3. วิเคราะห์การแสดงความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้เขียน หรือผู้เรียบเรียงหนังสือ ที่จำนวนเล่มที่เขียนหรือเรียบเรียงมากกว่า 1 เล่มขึ้นไป ด้วยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งบทสัมภาษณ์ดังกล่าวจะชี้ให้เห็นจุดยืนของผู้เขียนและผู้เรียบเรียงต่อปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างปี 2547-2553

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การสื่อสารการเมืองผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษาในห้วงเวลาปี 2547-2553 พบว่า

1. บริบททางการเมืองช่วงปี 2547-2553 ที่มีผลต่อการประกอบสร้างความจริงของหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวคือ หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี 2547-2553 ที่นำมาศึกษามีทั้งหมด 106 เล่ม หากพิจารณาจากประเด็นการสื่อสารการเมืองหรือแก่นเรื่องพบว่า แก่นเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรง/นโยบายแก้ปัญหา มีจำนวนหนังสือมากที่สุด คือจำนวน 28 เล่ม คิดเป็น 26.41 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาเป็นแก่นเรื่องเกี่ยวกับผู้ที่ได้รับผลกระทบ/วิถีชีวิตคนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจำนวน 25 เล่ม คิดเป็น 23.60 เปอร์เซ็นต์ ถัดมากคือ แก่นเรื่องกระบวนการสร้างความรู้และความเข้าใจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจำนวน 23 เล่ม คิดเป็น 21.70 เปอร์เซ็นต์ แก่นเรื่องเกี่ยวกับขบวนการต่อสู้/การแบ่งแยกดินแดนมีจำนวน 17 เล่ม คิดเป็น 16.03 เปอร์เซ็นต์ ส่วนแก่นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์มลายูปัตตานี มีจำนวน 13 เล่ม และ คิดเป็น 12.26 เปอร์เซ็นต์

อย่างไรก็ดีจากการวิเคราะห์ว่าบริบททางการเมืองในห้วงเวลา ปี 2547-2553 มีผลต่อการประกอบสร้างความจริงของหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างไรพบว่า นโยบายของรัฐบาลแต่ละห้วงเวลาส่งผลต่อความรุนแรงของปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการสื่อสารผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้จะเป็นผลมาจากปรากฏการณ์ของปัญหาและความรุนแรงที่เกิดขึ้น ดังนี้

ในห้วงเวลา 2547-2548 ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารประเทศรัฐบาลทักษิณที่ 1 ใช้นโยบายตอบโต้แบบรุนแรงต่อปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ทำให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นหลายครั้งส่งผลให้มีการสื่อสารปัญหาดังกล่าวผ่านหนังสือเล่มจำนวนมาก กล่าวคือปี พ.ศ. 2547 จำนวน 17 เล่ม ส่วนปี 2548 สูงถึง 24 เล่ม โดยที่แก่นเรื่องของหนังสือส่วนใหญ่เกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรงและนโยบายแก้ปัญหา

ในห้วงเวลา 2549 -2550 เป็นห้วงเวลาซึ่งเป็นรอยต่อของรัฐบาลทักษิณและรัฐบาลสุรยุทธ์ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐประหาร โดยห้วงเวลาดังกล่าวได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายมาสู่การสมานฉันท์ และแนวพระราชทานเข้าใจเข้าถึง พัฒนา ส่งผลต่อการสื่อสารผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เช่นกัน กล่าวคือ หนังสือส่วน

ใหญ่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ และแก่นเรื่องเกี่ยวกับผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในช่วงเวลาที่ผ่านมาพร้อมทั้งนำเสนอแง่มุมอันงดงามของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ในช่วงเวลา 2551-2553 อยู่ภายใต้ 3 รัฐบาล คือ รัฐบาลสมัคร รัฐบาลสมชาย และรัฐบาลอภิสิทธิ์ โดยช่วงเวลาดังกล่าวได้เกิดความรุนแรงทางการเมืองในส่วนกลางอย่างต่อเนื่องทำให้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงลดความสำคัญลงไปบ้าง ขณะที่เหตุการณ์ความรุนแรงรายวันก็จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ปี 2551 มีหนังสือเล่มๆตีพิมพ์ จำนวน 12 เล่ม ปี 2552 จำนวน 10 เล่ม และปี 2553 มีจำนวน 4 เล่ม โดยแก่นเรื่องส่วนใหญ่เกี่ยวกับผู้ได้รับผลกระทบฯ ซึ่งได้รอการเยียวยาจากรัฐบาล

2.หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตีพิมพ์ปี 2547-2553มีจุดยืนในสื่อสารการเมืองอย่างไร พบว่าจุดยืนในการสื่อสารการเมืองของหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับภูมิหลังและโลกทางสังคมของแต่ละคน รวมถึงสถานะความเป็นคนในและคนนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กล่าวคือ

หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์มลายูปัตตานี มีหนังสือจำนวน 13 เล่ม มีจุดยืนสื่อสารการเมืองเพื่อการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์มลายูปัตตานีจำนวน 9 เล่ม และมีจุดยืนเพื่อสะท้อนการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อมลายุมุสลิมเรียกร้องให้คงอัตลักษณ์มลายุมุสลิมจำนวน 4 เล่ม

หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกี่ยวกับขบวนการต่อสู้แบ่งแยกดินแดน มีหนังสือจำนวน 17 เล่ม โดยในจำนวนนี้มีถึง 12 เล่มที่มีจุดยืนในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อเปิดโปงขบวนการก่อการร้ายเพื่อแบ่งแยกดินแดนตั้งรัฐปัตตานี ทั้งขบวนการเก่าและขบวนการใหม่ที่ใช้ประวัติศาสตร์และศาสนาเป็นเครื่องมือในการแบ่งแยกดินแดน ส่วนจุดยืนเพื่อการเชื่อมโยงขบวนการก่อการร้ายสามจังหวัดชายแดนใต้กับขบวนการก่อการร้ายสากล มีจำนวน 5 เล่ม

หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรง/นโยบายแก้ปัญหาที่มีจำนวนหนังสือมากถึง 28 เล่ม โดยมีจุดยืนสื่อสารการเมืองเพื่อแสดงถึงระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวนถึง 16 เล่ม และมีจุดยืนเพื่อสนับสนุนนโยบายการเมืองนำการทหารเข้าใจเข้าถึงพัฒนาคงอัตลักษณ์และยอมรับความแตกต่าง จำนวน 12 เล่ม

การสื่อสารทางการเมืองของหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกี่ยวกับผู้ที่ได้รับผลกระทบ/วิถีชีวิตของคนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหนังสือจำนวน 25 เล่ม โดยมีจุดยืนการสื่อสารทางการเมืองเพื่อสะท้อนถึงผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้และเรียกร้องความเป็นธรรม จำนวน 15 เล่ม และมีจุดยืนเพื่อสะท้อนแง่มุมที่งดงามในจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 10 เล่ม

หนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหนังสือจำนวน 23 เล่ม โดยมีจุดยืนในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 16 เล่ม ส่วนจุดยืนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอิสลามและมลายุมุสลิมจำนวน 7 เล่ม

กล่าวโดยสรุปการสื่อสารการเมืองผ่านหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถูกเขียนขึ้นมาหรือประกอบสร้างความจริงทางสังคมขึ้นมา (Social Construction of Reality) จากโลกที่แวดล้อมรอบตัวผู้เขียนซึ่งมีอยู่ 2 โลก โลกแรกเป็นโลกทางกายภาพ (Physical world) และโลกทางสังคม (Social World) ความรู้จากโลกทั้งสองข้างต้นถูกนำมาสร้างเป็น "คลังแห่งความรู้ทางสังคม" (Stock of Social Knowledge) ฉะนั้นกรณีหนังสือเล่มว่าด้วยปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกประกอบสร้างความจริงหรือมีจุดยืนการสื่อสารการเมืองอย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับคลังแห่งความรู้ทางสังคมของแต่ละคน

ดังนั้นทราบใดที่คลังแห่งความรู้ทางสังคมเกี่ยวกับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (Stock of Social Knowledge) ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะรัฐไทย รวมถึงคนส่วนใหญ่ในประเทศไทย ยังคงเต็มไปด้วยข้อมูลเชิงอคติ ไม่พยายามที่จะเรียนรู้และเปิดพื้นที่ให้องค์ความรู้ใหม่ๆ เข้าไปอยู่ในคลังแห่งความรู้ทางสังคม ตราบนั้นปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ยังดำรงอยู่กับประเทศไทยต่อไป

บรรณานุกรม

- จรัญ มะลูลีม. (2550). ชาวไทยมุสลิมในประเทศไทย ใน เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหาการเมืองในภูมิภาคและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย หน่วยที่ 13 (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- แพรว ศิริคำเกิง. (2552). องค์ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ท่ามกลางสถานการณ์ความรุนแรง (พ.ศ. 2547-2550) ใน ศูนย์ข่าวสารสันติภาพ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ศึกษาความรุนแรงภาคใต้: บริบททางนโยบาย ความรู้ การรับรู้ รายงานการศึกษาความขัดแย้งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533). การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Gurevitch & J.A. Blumler (1977) "Linkage between the mass media and politics" in J. Curran et al (ed) Mass Communication and Society. London: Arnold
- McNair, Brian (2003) An Introduction to Political communication. London: Routledge Press.